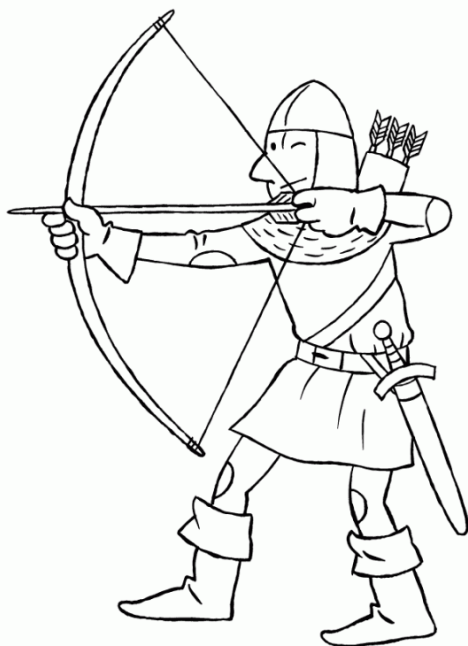

LEGANDA

Jak głosi legenda, nazwa miejscowości wywodzi się od imienia rycerza **Goczata**, który otrzymał tu ziemię za czyny wojenne i zasługi na polach bitewnych. Zgodnie z ówczesnym zwyczajem jego potomkowie przybrali miano Goczałkowiczów, a miejscowość, w której żyli, nazwali Goczałkowicami. Trudno jednak ją zweryfikować. Bardziej prawdopodobna jest wersja mówiąca o sprowadzeniu przez książąt pszczyńskich na teren dzisiejszych Goczałkowic nowych osadników z Moraw, Małopolski i Śląska. Pierwszymi z nich miała być rodzina Goczałków.

Pokoloruj obrazek.

Broszura dla rodziców

Nasza miejscowość i okolice

GMINA
Goczałkowice-Zdrój

opracowanie: **Edyta Smejkał**

Małgorzata Władarz

UZDROWISKO GOCZAŁKOWICE – ZDRÓJ

W 1856 roku podczas poszukiwań soli przez Rząd Pruski odkryto w Goczałkowicach bogate złoża solanki i stwierdzono laboratoryjnie jej lecznicze właściwości. Walory tutejszego łagodnego klimatu, docenili czterej założyciele uzdrowiska: pszczyński lekarz, chirurg i położnik A. Babel, budowniczy W. Czech i dwaj kupcy H. Schiller i J. Lustig, którzy w latach 1860 do 1862 zbudowali pierwsze niezbędne obiekty zdrojowe: łazienki, dom zdrojowy, pijalnię, pensjonat.

Rozwój uzdrowiska trwał do I wojny światowej. W czasie wojny budynki zdrojowe wykorzystywane były przez wojsko a po III powstaniu śląskim urządzono w nich obóz dla uchodźców z Opolszczyzny i Czech. Działania wojenne spowodowały uszkodzenia obiektów zdroju. Po przyłączeniu tej części Śląska do Polski uzdrowisko należące wtedy do J. Skarbka, reaktywowano ale miało ono podrzędne znaczenie. Z końcem lat dwudziestych nowi właściciele wyremontowali i zmodernizowali go podnosząc jego pozycję. Uzdrowisko szybko zyskiwało na popularności, a liczba kuracjuszy powiększała się wielokrotnie z roku na rok.

W 1932 r. nastąpiła zmiana w nazwie wsi na Goczałkowice - Zdrój. Funkcjonowanie zdroju przerwała II wojna światowa. Obiekty służyły wtedy Niemcom jako szpital wojskowy. Zniszczenia wojenne zagroziły istnieniu uzdrowiska. Wprawdzie we wrześniu 1945 roku uruchomiono łazienki ale opłaty pobierane za kąpiele nie mogły zapewnić odbudowy całego uzdrowiska, zagospodarowywanego powoli na inne cele i dewastowanego. Zjednoczenie „Polskie Uzdrowiska” nie zainteresowało się Goczałkowicami a w 1953 roku podjęto decyzję o likwidacji. Zdrój uratowała decyzja Wydziału Zdrowia Wojewódzkiej Rady Narodowej, powołująca

PAWILON SANATORYJNY „WRZOS”

Zabytkowy drewniany pawilon sanatoryjny Wrzos w [Goczałkowicach-Zdroju](#) to budynek mający ponad 100 lat. Jego budowę ukończono w 1910 roku. Jest parterowy, z niewielką nadbudówką.

FONTANNA

Fontanna na [deptaku](#) w [Goczałkowicach Zdroju](#) ma bardzo ciekawy wygląd. Z okrągłej, sporej misy fontanny "wyskakują" ryby, a z ich pyszczków leje się woda. Wygląda to bardzo ciekawie, a dodatkowo rybki się ładnie skrzą w słońcu..

STARY DWORZEC PKP

dawniej

dziś

Rozwój uzdrowiska wiąże się z rozwojem kolejnictwa na Górnym Śląsku i wybudowaniem linii kolejowej przebiegającej przez Goczałkowice. Decyzję o jej budowie podjął Książę Pszczyński w latach 1856-57. U uruchomienie komunikacji kolejowej ułatwiło dojazd kuracjuszy a już od początku lat siedemdziesiątych zarząd uzdrowiska organizował kuracjom wycieczki koleją żelazną: jednodniowe do Krakowa i trzydniowe w Tatry, zwiększając ogromnie popularność źródła.

w Goczałkowicach Wojewódzki Szpital Przewodniczący, przekształcony później w Wojewódzki Ośrodek Reumatologiczny - Rehabilitacyjny. Remontowano stare obiekty uzdrowiska, wybudowano sanatorium dziecięce „Stokrotka” a w 1980 roku oddano do użytku nowy zakład przyrodolecniczy, wtedy jeden z najpiękniejszych w Polsce.

Samodzielność gminy kontynuowana od wieków średnich przerwana została w 1975 r., kiedy to włączono ją do Pszczyń. Od 1992 r. Goczałkowice-Zdrój znów stały się odrębną jednostką administracyjną.

Dzień dzisiejszy uzdrowiska to podnoszenie poziomu świadczonych zabiegów i komfortu pobytu w zmodernizowanych pawilonach. Przy uzdrowisku powstają obiekty gastronomiczne i hotelowe, służące obsłudze kuracjuszy i turystów. Niewątpliwą atrakcją jest zapora Jeziora Goczałkowickiego, udostępniona niedawno do ruchu pieszego i rowerowego i przywrócona od lipca 2010 r. możliwość żeglowania po Jeziorze. Pozwala to z optymizmem patrzeć na rozwój miejscowości i uzdrowiska.

CIEKAWE OBIEKTY

PIJALNIA WÓD

dawniej

dziś

W pijalni, całe z drewna, ozdobionej perłowymi inkrustacjami mieścił się marmurowy basen osadzony na kamiennych postumentach. Z niego efektownymi przewodami przepływała solanka, którą dowolnie czerpać mogli kuracjusze. Pijalnia połączona była z domem zdrojowym krytym deptakiem o długości 88 m. Tak, w maju 1862r. rozpoczął się pierwszy sezon kuracyjny. Przyjechało tu wówczas 262 kuracjuszy pragnących leczyć swe reumatyczne dolegliwości.

KAPLICA UZDROWIENIA CHORYCH

Z dwoma pierwszymi sezonami istnienia uzdrowiska wiąże się historia zdrojowej kapliczki - kościółka pod wezwaniem Matki Boskiej Uzdrawienia Chorych, zbudowanego jako podziękowanie za uleczenie kilkunastoletniego chłopca, syna dzierżawców folwarku. W ołtarzu głównym znajduje się obraz, którego treść stanowią uzdrowienia mające miejsce w latach 1862-1863. Artysta malarz wiernie przedstawił na nim rzeczywistość goczałkowicką - na pierwszym planie dwie autentyczne postacie, które doznały tu uleczenia, w tle Beskidy, w pobliżu staw Maciek i Wisłą.